

BAJAI FÜGGETLEN ÚJSÁG

POLITIKAI LAP.

Megjelenik hétfő és csütörtök kivételével minden nap.

HIRDETÉSEK a szerkesztőségben és a kiadóhivatalban vétetnek fel. Szerkesztőség: és Kiadóhivatal: Bende Imre-u. 3. sz.

Társzerkesztő:
Wagner Antai

Laptulajd. és feil. szerkesztő:
Dr. Valentin Emil

Előfizetési árak:
Egész évre 10 kor. Vidékre 16 kor. Egyes szám ára 4 fillér

A nagy vihar,

amely végig tombolt most Magyarország közgazdasági életén, rettenetes pusztítást vitt véghez szerinte a magyar ipar és kereskedelem terén. Mert ez a vihar rémes, amely végig gázolt mindenben.

Olyan krízis, amelyben most szenved a magyar gazdasági élet, évek hosszú sora óta, talán évtizedek előtt nem fordult elő. A súlyos pénzviszonyok megállították a kereskedelem és ipar vérkeringését. Nemcsak, hogy meglassította, hanem megállította. A pénzügyi intézetek egyszerűen beszüntettek minden hitelnyújtást és tisztán a régi üzleteik lebonyolítására szorítottak, sőt szorítottak még ma is összes működésük. A pénzügyi intézetek hitel megszorítása és a mind jobban érezhető üzleti pangás válságos helyzetbe sodorta a magyar kereskedelmet és a magyar ipart.

Nem mulik nap, hogy a fővárosi lapok közgazdasági rovatában ne olvassák az ember egész sorát a bukásoknak, a fizetésképtelenségeknek és a csődöknek. Régi, jó hírnevű és szilárdan megállapított cégek összeomlása szinte napirandevan van. Alig van az országban olyan város, ahol ne döntött volna egy két kereskedői céget romlásba a nagy gazdasági vihar.

Örömmel és a joleső meglepődöttség érzetével kell konstatálnunk, hogy Baja azon nagyon ritka, nagyon kevés városok közé tartozik, ahol az egész gazdasági válság, az általános üzleti pangás ideje alatt egyetlen egy fizetésképtelenség, egyetlen egy bukás nem fordult elő.

Baja azon kevés városok közé tartozik, ahol még csak fizetési zavarokról sem beszélhetnek, ahol még ilyesféléről sem esett mindeddig szó.

Pedig a gazdasági válság Baját sem kímélte meg. Itt is érzik erősen az általános üzleti pangás borzasztó hatását. Általános az üzletlenség a gazdasági válság miatt, amely bajt még tetézi a háborus veszedelem, amely még a keveset vásárló kedvét is elvette. A nagy kereset hiány pedig megrontotta százak és százak fogyasztóképességét.

Mindezt a sok bajt még egy külön bajai baj is tetézi: A szigorú, szinte kegyetlen adóbehajtás kíméletlenül ment neki iparosnak és kereskedőnek. Nem kérdezték, hogy van-e, nincs-e pénzük, muszáj volt fizetni, ha akárhonnan is teremtették elő a pénzeket. A bajai pénzügyi intézeteket pedig szintén rákényszerítették a mostoha viszonyok a hitel megvonásra és az üzleteik redukálására.

És mindezen szomorú tünetek mellett Baján szikla-szilárdan áll minden kisebb és nagyobb vállalat. A nagy vihar még egyetlen egy vállalatnál sem idézett elő zavaró hatást

Igaz örömmel jegyezzük fel ezt a jelenséget, mert ez kétségtelen bizonyosságot szolgáltatja a bajai ipari és kereskedelmi vállalatok szoliditásának. Fejlődésre képes tehát a mi városunk ipara és kereskedelme, csak a módját kellene megkeresni, hogy miként. Fejlődés képes itt minden ipari és kereskedelmi vállalat, mert Baja fekvése elég szerencsés.

Hogy a fejlődés mégis ilyen csigalassúsággal jut előre, az csak a mi gyámtalanságunkról tesz tanúságot.

Lesz-e Baján jéggyár?

A kérdést feltettük. Csakhogy ember legyen, aki erre a kérdésre egyenes és kielégítő választ tud adni. Hiszen nem új keletű ez a kérdés, nem ma vetik fel először, csak éppen, hogy soha sem kapunk a kérdésre kielégítő választ.

Ez az ügy éppen úgy tengeri kigyóvá nőtte ki magát, mint sok-sok egyéb kérdés. Hiszen nem egy olyan ügye van Bajának, amely örökké a lét és a nem lét között lebeg. Csakhogy a jéggyár kérdése meglehetősen nagyfontosságú és meglehetősen nagy közérdek kapcsolódik bele ebbe a kicsinynek látszó dologba.

Ma, január harmadika van, tehát benne vagyunk a tél közepében és — ha csak ezután nem jönnek igazi kemény fagyok — nagyon kevés a kilátásunk arra, hogy legyen természetes jogunk. Nem oly régen történt, tehát emlékezhetünk rá, hogy volt olyan télünk, amelyben egyáltalán nem volt fagy, tehát nem gyűjthettek természetes jeget. Hogy ez milyen nagy bajt okozott a városban, arra is még elég élénken emlékezhetünk. Mézárások, hentesek, vendéglősök, kávéosok jég

nélkül maradtuk. És mint hogy ezek az iparágak a maguk iparának a tönkre tétele és a közegészségügy veszélyeztetése nélkül nem lehetnek meg jég nélkül, kénytelenek voltak idegenből drága, nagyon drága pénzem nyár közepén jeget hozatni. Ugyanilyen helyzetben volt a nagy jégfogyasztó városi közkórház is. Pedig akkor, ha egy kissé, egy kevésbé értelmesebbek is előrelátóbbak vagyunk, hát megkímélhették volna magukat sok kellemetlenségtől az emberek.

De sajnos, minálunk mindig csak akkor veszik észre a bajt, amikor már a körműnkre ég a dolog sürgőssége. A tüzoltóságunk szervezetlenségét is akkor vettük észre, amikor egy egész városrészt égett le. A jéggyár felállítására iránti mozgalmak is akkor indult meg, amikor már késő volt, amikor már nem tudtak gépeket kapni.

Azóta beszélnek néhanapján a jéggyár létesítéséről. De csak beszélnek róla. De nem tesznek a megvalósítás érdekében semmit sem.

Most ime itt van megint a jég hiány veszedelme. Megeshetik megint, hogy nem lesz a városban természetes jég. És mégis teljes a városban a csönd. Ilyen az érdekelt iparágak képviselői, sem a hivatalos város nem mozdul meg.

Mi most, még idejében felhívjuk a figyelmet az esetleg beállható veszedelemre. De még akkor is, ha volna fagy és így volna jég, nem szabad a jéggyár kérdését tovább is aludni hagyni, mert a mesterséges jégre még az esetben szükség van, ha elég természetes jég lesz. Mert nem kell magyaroznunk, hogy a Sugovicából, meg mindenféle pocsolyából összehordott jég nem lehet valami nagyon üdvös az egészségre.

Felhívjuk tehát a figyelmet most idejében, hogy kezdjék meg a mozgalmat vagy az érdekelt iparosok, vagy a város, vagy a két tényező karöltve. Most még nem késő. Ha most látnak hozzá, hát meg lehet csinálni a műjéggyárat idejében.

NAPIHIREK.

Nem mulatunk?

kérdi a Bajai Sport Egylet. Már miért ne mulatnánk. A háborus hírek, amelyek el ültek, bizony ne riasszon vissza senkit a mulatástól. Sőt kell egy kis büfejtő ebben a keserves világban. És rendez a Bajai Sport-Egylet egy olyan fenyés és szép művészeti, amely sokáig emlékezetében marad a város közönségének.

A Sport-Egylet szombat esti multságának fényét föltétlenül emelni fogja az országos nevet szerzett Szekszárdi Dalárda közreműködése. A Sport-Egylet agilis vezetőjének min-

denre kiterjedő figyelme lázasan dolgozik a teljes és nagy sikeren. A bajai közreműködők ma tartották meg főpróbájukat és arról tettek fényes tanúságot, hogy sikerrel viszik keresztül azt a szándékukat, hogy szépet, jót és élvezeteset produkáljanak.

Egyébként szombat délelőtt 11 órakor ülést tart a Sport-Egylet a város kis tanácstermében, amely ülésen, mindenkit szívesen látnak, aki a rendezésben részt kíván venni.

A szekszárdiak fogadtatására szombaton délután egy kis gárda Bátaszékig elbűk utazik és hogy a vendégek bajai fogadtatása is minél szebb és imponálóbb legyen, helyes volna az esti 7 óra 18 perci vonathoz minél nagyobb számban kimenni. Az érkező vendégek előbb a nekük kijelölt szállásukra mennek átöltözni, aztán megkezdődik a leg-szebb sikerrel kecsgetető előadás.

Mulatság. A Bajai I. Kath. Nőegylet Riszner Edéné, Wagner Antalné, Lányi Sarolta úrnők, Lányi Ernő és Tordai Ányos dr. urak közreműködésével 1913. évi január hó 8-án, szerdán, a Nemzeti Szálloda nagytermében táncmulatságot rendez. Kezdeté este 8 órakor. Belépőjegy személyenként előreváltva 2 kor. Este a pénztárnál 3 kor. Karzat 1 kor. Állóhely 50 fillér. Jegyek Előre válthatók Geiringer János dr., Gyarmati Emil, Kollár A., Lovassy Ödön, Makray László dr. és Wagner Antal uraknál. Felülvezetéseket köszönettel fogad a rendezőség. Műsor: 1. Csiky János, Csalogató. Weckerlin, Bergerette. Schumann, Die Zwei Grenadiere. Énekli Riszner Edéné úrnő, zongorán kíséri Riszner Ede ur. 2. Arany János, Ráchel Siralma. Szavalja ifj. Wagner Antalné úrnő. 3. Lányi Ernő, Bácskai Lakodalom. Zongorán előadja a szerző. 4. Versek. Felolvassa Lányi Sarolta úrnő. 5. Eulenburg: Rosenlieder. Bizet: Pastorale. Djenzi Oszkár, Tavasz Dal. Énekli Riszner Edéné úrnő, zongorán kíséri Riszner Ede ur. A 2. és 4. szám előtt Tordai Ányos dr. főgimn. tanár bevezetőt mond.

Bátaszék—Mohács—Pélmónostor. Megbízható forrásból nyert értesítés szerint a Budapestről Bosznia vezető legrövidebb ut létesítésével kapcsolatban a bátaszék—mohács—pélmónostori vasut építésének ügye, befejezett dolog. A minisztertanács már döntött ez ügyben és megfelelő összeget vett föl a költségvetésbe az előmunkálati költségekre. Az előmunkálatokkal 1913-ban végeznek s a vasut kiépítése 1914-ben megkezdődik.

A szerencsevadászok, Fodor Károly segédszerkesztőnek a debreceni Csokonay kör irodalmi pályázatán dícsérettel kitüntetett színműve február hó második felében kerül ki a sajtó alul. Előfizetéseket és megrendeléseket elfogad a Corvin-nyomda (Baja, Mátyás király-tér 8.) A mű ára 2 korona.

Cimeres kanalak. Huszágh István magyarkanzisai adótanácsosnál az ünnepek alatt kellemetlen vendégek jártak. A nem

óhajtott látogatók egy csomó arany s ezüst evőeszközt cipeltek magukkal. Az eltűnt értéktárgyak mindegyikén megtalálható a tulajdonos nemesi címere s ezen nemesi címerrel együtt 400 korona értéket képviselnek összesen.

Állami alkalmazottak mozgalma. Vasárnap az állami alkalmazottak Krodits János kuriai írodatiszt elnöklése alatt ülést tartottak, melyen egy a vidéki küldöttek, valamint a fővárosi megbízottak alaposan megvitatatták helyzetüket és követeléseiket memorandumba foglalták. Az egyes pontok fölött igen beható vitát provokáltak és nehezen tudták a fővárosi és vidéki kívánságokat összeegyeztetni. De ha volt is drágasági pótlék és lakbérátalány körül eltérő kívánság, abban mindannyian megegyeztek, hogy nincsen jobb és egészségesebb ital, mint a két elefánt védjegyű Diadal pörkölt kávé, amely a legjobb kávék keveréke és amely a tulajdonos saját módszere szerint olyképpen van konzerválva, hogy ízét és zamátját évekig megtartja. Ügyeljünk a védjegyre és a zárt csomagokra. A Diadal kávé minden jobb fűszerkereskedésben kapható, ahol nincs ott követejük határozottan és helyette más selejtesebb árut el ne fogadjunk.

Teljesen díjtalanul kapja meg mindenki az összes cipő- és bőrkereskedésekben a művésziesen kiállított »Berson« fali naptárt, amelyet a »Berson« gummisarok gyárosaai tisztelt vevőiknek ujévi ajándékkul felajánlanak.

Rum és likőr készítése házilag 50—100 százalék megtakarítással jár, ha a Gyarmati-féle rum- és likőr-eszenciákkal otthon készítik a rumot és likőröket. Számátalan elismerő levél bizonyítja ezeknek kitűnő minőségét. Készítési módja a legégyszerűbb. Érdeklődőknek prospektus és használati utasítással díjtalanul szolgál Gyarmati Emil gyógyszerész. Bármely eszenciának 1 üveg ára 50 fillér.

Csak a Mauthner-féle magvakat vásárolnak helyesen gondolkodó, számító gazdák és kertészek még akkor is, ha mások olcsóbbak volnának, mert tapasztalatból tudják hogy ez csakis a magvak rovására és a vevők kárára lehetséges.

TELEFONHIREK.

Bpest 1912. január 3.

A béketárgyalások.

Konstantinápolyból jelentik, hogy a külügyminiszter nyilatkozott egy újságíró előtt és kijelentette, hogy a porta új instrukciókat adott londoni békeköveteknek. Ez szerint nem hajlandó a porta lemondani egyetlen szigetről sem. Ellenben hajlandó Drinápoly kerületének határrendezésére, de sem a kerü-

letről, sem a városról lemondani. Eddig Albánia és Macedónia sorsáról határozta. Mindkettő Törökország szuverenitása alatt marad.

Arról még korai beszélni, hogy a béke meg van, mert Törökország rögtön megkezdi az ellenségeskedést, ha a szövetségesek nem mondanak le Drinápolyról.

Londonból jelentik, hogy a tegnapi, Drinápolyról való tanácskozás teljesen meddő marad.

Merényletet

követtek el Szilveszter éjszakáján a soproni löportorony ellen. Ma magához kérte a parancsnokló tábornok Sopron főkapitányát és tudtára adta, hogy el van rendelve, hogy az őt az első felszólítás után löjjön.

Két nagy beteg.

Kossuth Ferenc állapotában javulás állott be, de látogatókat még nem fogadhat.

Uj báró.

A hivatalos mai száma közli, hogy a király Papp Géza munkapárti képviselői bárói rangra emelte.

FODOR KÁROLY.

segédszerkesztő.

Telefon: Szerkesztőség és kiadóhiv. 101.

Urilányok

saját fehérműjük varrására fehérvarrónőnél felvételnek. Elvállal varrást. Mészáros Lázár utca 10.

Eladó szőlő.

A bikityi uton egy 5000 négyszögöles szőlő, egy 2300 négyszögöles szőlő szabadkézből elutazás miatt e l a d ó. Bővebb felvilágosítást ad. Králik József Baján, Damjanics-utca 26. szám allatt.

Eladó ház.

Szent-Jánoson, Kápolna utcában egy cserepes es egy nádas ház, közvetlen egymás mellett szabad kézből eladó. Bővebb felvilágosítást ad Tarnai Antal Szent-János.

Korcsolyák

Contessa, Marquise, Jégkirály, Kondor, Columbus, Jégvirág, továbbá a szabályozható Blitz Glória-Blitz Moment, Tell, Blosta, Express egyszerű és vésett talppal, valamint csiszolt és nicklezett kivitelben nagy választékban legjutányosabb

árban

Drescher Gyula

v a s k e r e s k e d é s é b e n

:-: kaphatók. :-:

Asztalos-műhely áthelyezés.

Van szerencsém a t. közönség tudomására hozni, hogy asztalos-műhelyemet a saját házamba Rigó-utca 3. sz. Franzenberg kőfaragónak részut, helyeztem át. Mindenféle épület- és bútorkészítéssel, valamint ábrák készítésével és e szakmába vágó javításokat elvállalok.

Tisztelettel
SPIGLI SÁNDOR

469. szám.
végr. 1912.

Árverési hirdetés.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a szabadkai kir. törvényszéknek 1912. évi 10532/S. számú végzése következtében dr. Bruck Samu és dr. Bruck Aurél ügyvéd által képviselt Marosi Jakab javára Szokolovits György ellen 55 K 50 f. s jár. erejéig 1912. évi május hó 25-én foganatosított kielégítési végrehajtás útján felülfoglalt és 848 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: szobabútor ezüst evőeszköz és egyéb felszerelés nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a bajai kir. járásbírója 1912. évi V. 224/10. sz. végzése folytán 55 K 50 fillér tőkekövetelés, ennek 1912. évi április hó 5-ik napjától járó 6% kamatai, 1/1000 váltódíj és eddig összesen 47 K 55 f.-ben biróilag megállapított költségek erejéig, Baján, a végrehajtás szenvedett lakásán leendő megtartására 1913. évi január hó 4-ik napjának d. u. 3 órája határidőül kintüzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hívatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérnek szükség esetén becsíron alul is el fognak adni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglalták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t. c. 120. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Baja, 1912. évi december hó 10-én.

Horánszky László
kir. bír. végrehajtó.

Szegedi-ut 67 sz. ház üzlettel együtt betegség miatt **eladó.**

Bővebb felvilágosítás nyujt

Kriszt Henrik

Baja, Szegedi-ut 67 szám

Törlesztéses kölcsönöket engedélyezünk

15-től—65 évig

terjedő időtartamra

4¹/₂ 0 alapon,

kedvező feltételek mellett.

Bajai Keresk. és Iparbank.

BIOGLOBIN.

Vérképző ital! Uj életerőt ad!

Ki idegesnek, erélytelennek, ki kimerítő betegség, vagy súlyos lelki megrázkódtatás következtében gyengének érzi magát, ki vérszegény, kimerült, étvágytalan, fáradt, vagy álmatlan, az ne használjon mást mint a

BIOGLOBINT

Fejlődésben elmaradt gyermekeknek értékes táp- és erősítő-szer.

Egy üveg ára 3'50 K. Próbá üveg 2 K.

Kapható:

Schubert városi gyógyszerárban Zombor

2 üveg vételénél portómentesen szállítatik tehát semmiféle költség nincs!

Csak akkor valódi ha az üvegen cégem olvasható.

Köhögés, rekedtség és hurut ellen nincs jobb a

Réthy-fele pemetefü cukorkáknál!

Vásárlásnál azonban vigyázzunk és határozottan Réthy-felét kérjünk, mivel sok haszontalan utánzata van. Az eredetinek minden egyes darabkáján rajta van a »Réthy« név.

1 doboz ára 60 fillér. Mindenütt kapható.

Csak RÉTHY felét fogadjanak el

5 fillérjébe

kertül Önnek egy levelező-lap, amelylyel Ön az én 4000 képet tartalmazó főkatalógusomat kérheti, amelyben dus választékot talál szükségleti cikkekben, alkalmi ajándékokban. Mindenki díjtalanul és portómentesen kaphatja meg ezt a főkatalógust. Császári és királyi udvari szállító: HANS KONRAD szétküldési ház Brűx. No 1408. (Csehország.) — Valódi nickel zseborák 4 K 20, 5 K és feljebb Nickel wecker órák 2 K 90 fill. Harmonikák 5 K. Hegedűk 5 80 K. Revolver 6 K.

Milliók

használgák

reketség, katarus, nyálkásodás, görcs és hörghurut ellen

6100 több orvos és magánosok bizonyítványa.

Rendkívül jó és kellemes ízű bombonék, csónaaja 20 és 40 fill, dobozza 60 fillér.

Kapható:

Dr. Makray László, Lovassy Ödön és Gyarmati Emil gyógyszerárban, Baja.

SAVOY-SZÁLLODA

Budapest, VII., József-körút 16.

Elsőrangú kényelemmel berendezett utcai szobák, Kitűnő étterem. Mérsékelt polgári árak. Külön termek. Banketők esküvők rendezése elfogadatik.

Esténként FARKAS VINCE hírneves cigányprímás teljes zenekarával HANGVERSENYEZ. Szíves partfogást kér Szabó Tivadár tulajdonos, a «Nemzeti Kaszinó» v. üzletvezetője és a «Deli» v. főpincére.

Zongorák és

Pianinók

esakis elsőrangú gyártmányok — **Laubeger és Gloss, Oeser Ferenc**

továbbá **Neuburger Adolf** gyáraiból — kaphatók:

ifj. Wagner Antalnál
Baján,

a legkedvezőbb fizetési feltételek mellett minden árfelemlés nélkül, 10 éves jótállás

valódi
KAUCSUK-CIPŐSAROK DOBOZA,
MINŐSÉGE: ARANY

A Petőfi Sándor utca 11. számú

háza
négy szobás lakással, összes mellék-
helyiségekkel és nagy kerítéssel **kiadó.**
Dr. VALENTIN EMIL.

"U.K." TEAS
AZ UNITED KINGDOM
TEA COMPANY LONDON
A VILÁG LEGJOBB TEAI!

Főraktár: Ifj. Cserba Györgynél.

Hirdetések felvételnek a kiadónál.

Tisztelt Háziasszony!

Vegyen kizárólag két elefánt védjegyű

„DIADAL”

pörkölt kávé

mely a világ
legjobb
kávé-
keveréke

erejét, ízét,
illatát
állandóan
megtartja.

Csak zárt csomagokban e

véd-

jegygyel

valódi.

Kapható minden fűszerüzletben.
Óvakodjunk utánzatoktól.

Minden két kilóhoz egy ingyen kávésbügrő.

- 1/4 kilo Diadal pörköltkávé . . . 1 kor. 25 fillér.
- 1/4 kilo Salon Diadal pörköltkávé 1 kor. 35 fillér.
- 1/4 kilo Elite Diadal pörköltkávé . 1 kor. 50 fillér.

SALVATOR

GUMMI SARKAK

VILÁG CZIKK

UTÓLÉRHETELLEN
TARTÓSSÁGÚ!

**MINDENŰT
KAPHATÓ.**

**Jól főlő
magyar lencse**

literenként 40 fillérért kapható Bende
Imre utca 3. szám a „Központi” hátsó
kapuja mellett. — Ugyanott jó házi
szappan 76 fillérért.

